DİSK

Türkiye Devrimci İşçi Sendikaları Konfederasyonu (DİSK)

DİSK Yayınları No. 5

DİSK'in Dört Mücadele Yılı

1971

DİSK'in Dört Mücadele Yılı

Disk ne zaman Nasıl Kuruldu?

12 Şubat 1967 günü İstanbul'da, Şafak Sinemasında, 3 sendika (Türkiye MADEN-İŞ Sendikası, Türkiye LÂSTİK-İŞ Sendikası ve Türkiye BASIN-İŞ Sendikası) kongrelerini yaparak, önce TÜRK-İŞ Konfederasyonundan ayrılma, sonra da, Türkiye Devrimci İşçi Sendikaları Konfederasyonu'nun (DİSK) i kurmaya oybirliği ile karar verdiler. Türkiye GIDA-İŞ Sendikası zaten TÜRK-İŞ'e üye olmadığından, yaptığı kongrede yalnız DİSK'i kurma kararı aldı. Daha önce toplanan ve merkezi Zonguldak'ta bulunan Türkiye Maden İşçileri Sendikası (bu sendika, yeraltından maden çıkarılması ile ilgili işkolunda çalışanların sendikasıdır) Genel Yönetim Kurulu da Kurucu Hey'et olarak DİSK'i kurma ve DİSK'in Kuruluş Bildirisi ve Ana Tüzüğü'nü aynen kabul etme kararını oybirliği ile almış bulunuyordu.

Böylece bu beş sendika, daha önceleri yapılan toplantılara katılan bir çok sendikanın aldığı ilke kararına uygun olarak DİSK'in kurucuları olmuş ve 12 Şubat 1967 günkü Kongre kararları üzerine 13 Şubat 1967 Pazartesi günü DİSK tüzüğü ve Kuruluş Bildirisi İstanbul Valiliğine verilerek Türkiye Devrimci İşçi Sendikaları Konfederasyonu (DİSK) hükmi şahsiyet kazanarak çalışmalara başlamıştır.

Sendikalar Neden Türk-iş'ten Ayrıldı?

TÜRK-İŞ'in eski üyeleri olan bu üç sendika TÜRK-İŞ'ten ayrılma nedenlerini açıklayan birer gerekçe raporunu Kongrelerine sunmuş ve raporlar oybirliği ile kabul edilmişti.

Biz burada bu gerekçeleri özet olarak sunuyoruz:

- TÜRK-İŞ, Ana Tüzüğünde yazılı ilkeleri ve Kongrelerinde alınan kararları uygulama gücünü yitirmiştir.
- Sendikalar Kanunu'na göre çıkarılan İşkolu Yönetmeliğinin hazırlanı-

şında uluslararası normlar kasten bir kenara itilmiş ve işkolları parçalanarak işçiler güçsüz bırakılmıştır.

- ⊙ TÜRK-İŞ, hangi iktidar işbaşında ise, onun paralelinde bir yol izlemeyi kendisi için baş ilke saymıştır. Bu ilke işçi sınıfını sömürücülere teslim eden bir ilkedir.
- ⊙ TÜRK-İŞ, Türk toplumunun gerçeklerine aykırı ve sosyal sınıflar gerçeğine sırt çeviren bir politika izlemiştir. Böylece, işçi haklarının sağlanmasını tıkamış, kitleleri avutucu, uyutucu, aldatıcı bir yola gitmiştir.
- ⊙ TÜRK-İŞ, birbirleri ile çelişen ve birbirleriyle sahte dostluklar kuran bir yönetici kadrosunun elindedir. Bu nedenle de önemli ekonomik ilkeler TÜRK-İŞ tarafından içtenlikle savunulmamış, gerçekleştirilmesine çalışılmamıştır.
- ⊙ TÜRK-İŞ bütçesinde aidat gelirleri onda ikiye düşmüş ve milli bir kuruluş olmaktan çıkmıştır. TÜRK-İŞ Amerikan yardımları ile ayakta duran Amerikancı bir kuruluştur. Böylece TÜRK-İŞ kendi bütçesiyle ve kendi aidat geliriyle memurlarının aylıklarını veremez hale düşmüş, memurları Amerikan AID örgütünden maaş almıştır.
- ⊙ TÜRK-İŞ, yurt gerçeklerine ve Türkiye şartlarına aykırı bir eğitim politikası gütmekte, Amerikan Hükümetinin Türkiye'de uygulatmak istediği sendikacılık politikasına göre hareket etmektedir.
- ⊙ TÜRK-İŞ, tam bağımsız, kişiliği olan, onurlu bir politika izlenmesini isteyenlere karşı savaşmış, fakat yalnız Amerikan çıkarlarına uygun politika izlemiştir.
- ⊙ TÜRK-İŞ bütün haklı grevlere karşı çıkmış, işverenlerin yardımcısı ol-

muş, bu yüzden TÜRK-İŞ yöneticileri pek çok yerde işçiler tarafından protestolarla karşılaşmıştır.

- ⊙ TÜRK-İŞ, kanunları işçiler aleyhine yorumlamış, kanunsuz işler peşine düşmüş ve bundan işçiler yer yer zarar görmüştür.
- ⊙ TÜRK-İŞ yöneticileri, işçilerin topluca işten çıkarılmaları ve sefaletin kucağına bırakılmaları demek olan Lokavt'ı - Anayasa'da sosyal bir hak olarak tanınmadığı halde savunmuş ve lokavta karşı çıkanları suçlamıştır.
- ⊙ TÜRK-İŞ, başta MADEN-İŞ Sendikası olmak üzere, öbür gerçek işçi sendikalarının gelişmesini önlemeye, bu gibi sendikalara karşı sarı sendikalar kurulmasına, onlara yüz binlerce lira harcamaya ve işçi gücünü parçalamaya büyük önem vermiştir.

TÜRK-İŞ'in Tepkisi

DİSK'in kuruluşu sırasında, kamu oyu, TÜRK-İŞ'in gerçek yüzünü tam bilmediğinden yukarıda özetlediğimiz noktaların uzun uzun açıklanması ve örneklerle desteklenmesi gerekiyordu. Oysa, DİSK'in, hergün biraz daha güçlenmesi ve tabandaki işçilerin hergün biraz daha bilinçlenmesi sonucunda TÜRK-İŞ, DİSK'i çökertmek için gizli komiteler kurmuş ve ayrı bir fon açmıştır. Bu arada DİSK yöneticilerinin düzenledikleri toplantıları basmak için paralı adamlar tutmuştur. Ama nafile! Ne suçlamalar, ne gizli komiteler ve ne de fedai tutmalar DİSK'i geriletmiş, DİSK'ın ilkeleri uğrundaki mücadeleyi yavaşlatmıştır.

DİSK'in Devrimci Görüşleri, İlkeleri

DİSK'i kuran sendikalar Kuruluş Bildiri'sinde amaçlarını ve hedeflerini açıklamışlardır. Geçen 4 yıl içinde önemi ve değeri daha da berraklaşan bu ilkeleri kısaca özetliyoruz:

- ⊙ DISK'i kuranlar ve sonra DİSK'e üye olan sendikalar aracılığı ile DİSK'-

te toplananlar, Türk İşçi sınıfının tüm çıkarları, hakları ve özgürlükleri ve de onuru için bir araya gelmişlerdir.

Emperyalizmin, devletimizin ve milletimizin hayatına yeniden kastetme çabalarının arttığı ve bir avuç aracının, kapkaççının ve sömürücünün bu çabalara katıldığını gören sendikacılar, Büyük Atatürk'ün daha 1921'de ilân ettiği gibi «bizi mahvetmek isteyen emperyalizme karşı ve bizi yutmak isteyen kapitalizme karşı» savaşmaya and içmişlerdir.

⊙ Ekonomik bakımdan zayıf durumda olanları, işleri bakımından başkalarına tâbi olan işçi ve hizmetlileri, her türlü dar gelirlileri, yoksul kimseleri korumayı amaç bilen Anayasamızın eksiksiz uygulanması ancak işçilerin de demokratik yoldan devlet yönetimine ağırlığını koymasıyla gerçekleşebilecektir.

⊙ Her yıl artan Türkiye nüfusu içinde en kalabalık kesim, emeğiyle yaşayan insanlardır. Bu emekçi kitlelerin en devrimci öncüleri olan da hiç şüphesiz işçi sınıfımızdır. Çeşitli yasalar yüzünden parçalanmış, ayrı ayrı statülere bağlanmış olan işçilerin tümü meslek örgütleri içinde ana işkolları sendikaları safında toplanmalı ve etkin bir güç haline gelmelidir. İşçilerin devrimci bilinçlenme düzeyi geliştikçe, gericiliğe, tutuculuğa, dış ve iç sömürüye karşı mücadelesi de daha başarılı olacaktır.

Çalıştığı Devrimler DİSK'in Gerçekleşmesine

DİSK toplumumuzda bir çok Anayasal devrimlerin yapılmasını zorunlu görür ve bunların gerçekleşmesine çalışır.

⊙ BARINMADA DEVRİM İşçi meskenleri sağlık kuralları ve yapılış biçimleri bakımından elverişsizdir. İşçilerin çok büyük bir çoğunluğu ki-

ra derdiyle mücadele etmektedir. İşçiler insanlık onuruna yaraşır birer mesken sahibi olmalıdırlar. Yasalar bu yolda değiştirilmelidir.

⊙ BESLENME DEVRİMİ Normal beslenme koşullarından yoksun olan işçilerimizin kalori ve protein alabilmeleri, sağlıklı bir toplum haline gelebilmemiz için zorunludur. Beslenmede devrim, asgari yiyecek ihtiyaçlarının herkesçe mutlaka elde edilecek biçime getirilmesiyle başlayacaktır. Bu nedenle devletin sağlık politikasında yeni amaçlara yer verilmelidir.

⊙ SAĞLIKTA DEVRİM Ülkemizde her 4000 kişiye bir doktor, hele 51 İl'de ise 9400 kişiye bir doktor düşmektedir. Bu, insan sağlığının bugüne kadar nasıl hiçe sayıldığını gösterir. Yoksul halk tabakalarının aleyhinde gelişen ve işçilerimize yeteri kadar menfaat sağlamayan sağlık politikası değiştirilmelidir.

⊙ EĞİTİMDE DEVRİM Eğitim hizmeti, varlıklı sınıfa mensup çocukların tekeline girmiş gibidir. Anayasada öngörülen ilke uygulanmadığı için halkın öğrenim ve eğitim ihtiyaçları sağlanamamakta, eğitim bir ticaret aracı durumuna getirilmiş bulunmaktadır. DİSK, bütün vatandaşların ve özellikle işçilerin okur yazar olmalarını ister. Eğitim, işçilerin mesleklerinde ilerlemelerini sağayacak bir öz kazanmalıdır; seminerler, gece kursları, işbaşında eğitim yapmak suretiyle canlı eğitim kuralı içinde bilinçli bir işçi nesli yetiştirilmelidir.

⊙ ÇALIŞMADA DEVRİM DİSK, emeği en yüce değer sayar ve Atatürk ile beraber der ki: «Sırt üstü yatma ve hayatını çalışmadan geçirmek isteyen insanların bizim toplumumuz içinde yeri yoktur, hakkı yoktur.» Oysa, egemen sınıfların güttükleri çalışma politikası aşırı sömü-

rüye dayanmakta, milyonlarca işçiyi işsiz güçsüz, aç ve sefil bırakmaktadır. DİSK bu adaletsiz düzen yerine Anayasa ilkelerinin tümünün hâkim olduğu bir sosyal adalet yönetiminin yerleşmesini istemektedir. Toplu sözleşmelerde ücretlerin oynak merdiven sistemine bağlanmasına dikkat edeceğiz. Bütün işkollarını kapsayan ve gerçekten asgari yaşama ihtiyaçlarını karşılayan âdil bir asgari ücretin ödenmesi dönemine geçilmesi için her türlü çabayı göstereceğiz.

⊙ MİLLİ GELIRDE DEVRİM: Çalışan nüfusun % 2'si, milli gelirin % 45'ini, yani aslan payını almaktadır. Bu aşırı dengesizlik, ancak milli gelirin hakça bölüşülmesi ile ortadan kalkabilecektir. DİSK, bir yandan milli gelirin arttırılmasına, bir yandan da emeğe göre gelir ilkesinin uygulanmasına çalışacaktır.

⊙ VERGİDE DEVRIM Herkes ödeme gücüne göre vergi ödemelidir. Oysa, bugünkü bozuk düzende vergi yükü, dar gelirli yurtdaşların ve işçilerin omuzlarına yükletilmiştir. Hele dar gelirli yurtdaşlara vasıtasız vergilerle güçleri üstünde vergi ödetilmektedir. Üstelik vergilerle yapılan devlet hizmetlerinin çoğundan ise yalnız varlıklı sınıflar yararlanmaktadır.

Adil bir vergilemeye gidilirse, vergi kaçırmaları önlenirse, devlete gelir sağlama yolunda yapılacak işler arasında dış ticaret, bankacılık, sigortacılık düzeni halk yararına değiştirilirse, yani devletleştirilirse işçinin sırtına bindirilen kalkınma yükü çok hafifleyecek, hem devlet milyonlarca lira gelir sağlayacak, hem de ekonominin çeşitli dallarındaki vergi kaçırmaları önlenmiş olacaktır. Bu, sosyal devlete dönüşmenin en ilkel ilk gereklerindendir.

⊙ İŞÇI ÜCRETLERİNDE DEVRİM İşçileşen köylüler ve iş bulamayan işçiler çoğalmakta, bunun karşısında işçi ücretleri düşük kalmakta ve emeğin karşılığı alınamamaktadır. Üstelik, işçilerin ve ailelerinin alabilecekleri tüketim maddelerinin fiatları hergün biraz daha arttığından işçilerin satın alma güçleri azalmakta, bu da sosyal çöküntülere yol açmaktadır.

DISK, bütün işkolları için asgari ücretlerin kabulü, uygarca yaşama olanağının yaratılması ve oynak merdiven sistemi ile ücretlerin düşmesine yol açacak fiat dalgalanmalarının önlenmesini de öngörür.

⊙ BORÇTAN KURTULMAK İÇİN DEVRİM Türkiye, tarihimizin en kabarık borcu altına girmiştir. Bu, kalkınmak için hep kapitalist yoldan gitmede ısrar eden eğemen sınıfların işçi aleyhine ve halk zararına işlettikleri ekonomik düzen yüzündendir. Kapitalist yoldan kalkınma, geri bıraktırılmış ülkeler için çıkmaz bir yol olmuştur. Bundan kurtulmak, ancak Anayasanın öngördüğü sosyal devlete dayanan ve sosyalizmin kurulmasına yönelen bir yoldan kalkınmayı zorunlu kılar.

DİSK, borçtan kurtulmak için sanayileşmenin gerçekleşmesini en başta gelen şart saymakta ve bu uğurda cesaretle mücadele etmektedir.

DİSK, devrimciliği; bugünkü tutucu, gerici ekonomik, sosyal ve politik ilişkilerin Anayasa uyarınca değiştirilmesi ve yukardan beri özetlediğimiz ilkelerin hayata uygulanması anlamına alıyor. Devrimcilik, başta toprak reformu olmak üzere bir çok uygulamalarla yurttaşların uygarlık nimetlerinden eşitce yararlanma olanağını sağlayacağı için DİSK'in sendikacılık çalışmalarının özünü kapsar.

15/16 Haziran Direnişi

DİSK'in ilkeleri ve izlediği gerçek işçi politikası, sarı sendikaların temelini sarsmağa başladı. Hele, grevlere karşı çıkan, işçi haklarını savsaklayan ve burjuvazinin çıkarına göre hareket eden Türk-İş'in tabanı, bu oyunu anlamaya başladıkça DİSK'te toplanmaya ve sınıf bilinciyle donandıkça devrimci eyleme yeni boyutlar kazandırdı. Bu gelişmeden ve her burjuva oyununun boşa çıkmasından sonra Türk-İş yöneticileri, işverenlerle bir olup, iktidarın desteğini de sağlamış bulunduklarından, DİSK'i kanun yoluyla ortadan kaldırmağı kararlaştırdılar ve Meclise, Sendikalar Kanunu'nu değiştirmek ve sözde güçlü sendika yaratmak teranesiyle Türk-İş diktatörlüğünü çalışma hayatında ilâna koyuldular.

Anayasada yer alan sendika seçme özgürlüğünün bu derece ayaklar altına alınması çalışmaları karşısında İstnbul ve Kocaelindeki devrimci işçiler fabrikalarında konuşa konuşa, eyleme geçme kararını verdiler ve bir çok fabrikaların işçileri, Anayasada yer alan sendika özgürlüğünü ortadan kaldıracak tasarılara karşı direnişe geçtiler. 100.000 işçinin çeşitli semtlerden çeşitli yollara dökülmesi, döviz, pankart ve sloganlarıyla sendika özgürlüğünü savunması şimdiye kadar tarihimizde görülmemiş bir direnişti. Çünkü DİSK'i ve ona bağlı sendikaları ortadan kaldırmayı amaç güttüğü Çalışma Bakanınca açıklanan tasarının kılıfı ile amacı arasındaki fark her tarafsız sendikacı tarafından anlaşılacak kadar basitti. Netekim bağımsız bir sendikanın Genel Başkanı şöyle diyordu:

Tarafsızların Eleştirisi

«Türk sendikacılığını doğmadan boğmak istiyen bir zihniyetin hortlayışı ile karşı karşıya geldik. Bu zihniyetlerini maskelemek isteyen kişiler gayet masum bir slogana yapışmışlar, «güçlü sendikacılık doğuracağız» diye sendikacılığı idam sehpasına götürüyorlar. «İşçi lideriyim» diye kendilerini takdim eden kişiler de bu idam sehpasına çıkışta ipin çekilmesinde yardımcı

olmaktadırlar.»

Bu Sendikacının Türk-İş hakkındaki eleştirisi de şu olmuştu:

«Türk-İş diye anılan konfederasyon'un başındakiler rahat sendikacılık yapmak, fikirsiz, hedefsiz ve gayesiz olarak büyümek isteyişlerinin neticesi olarak siyasi iktidarlarla işbirliği yapmışlar, işverenlerle işbirliği yapmışlar, daha da ötesi bir takım dış kaynaklardan yardım almak suretiyle yaşantılarını devam ettirmek istemişlerdir. Bu yozlaşmaya karşı çıkan bir çok işçi ve sendikacı Türk-İş'e katılmak yerine, Türk-İş'ten ayrı örgütler kurmak suretiyle işçiye namuslu, gerçekten bir sendikacılık yapma çabası içerisine girmişlerdir

Gerek Türk-İş, gerek Türk-İş'le elbirliğinde olan iktidar ve sermaye çevreleri hepisi birden bu bölünmeleri çeşitli şekilde suçlamak suretiyle ortadan kaldırma çabasına girmişlerdir. Türk-İş bu bölünmeleri, bu parçalanmaları yeterli hizmeti işçiye götürme suretiyle önleme yerine bir takım, işçi sınıfının menfaatının karşısında olan güçlerle işbirliği yapmak suretiyle önleme yoluna gitti. Bu da çare vermeyince, zaten grev hakkından son derece tedirgin olan, özgür sendikacılıktan son derece tedirgin olan çevrelerle elbirliği yapıp sözde «güçlü sendika meydana getireceğiz» sloganı altında Türk sendikacılığını katleden tasarıları Meclise sevketmişlerdir.»

Yüzbinlerin Dayanağı

Bu gerçeğe uygun eleştiriyi yapan bağımsız sendikacının da gördüğü gerçekleri kavrayan yüz binlerce işçi 15 Haziran günü caddeleri dolduran protestolarını 16 Haziran günü de devam ettirdi. Bu direniş, Türkiye işçi sınıfı tarihinin en önemli direnişi oldu.

Amaçları, ellerinden alınmak istenen haklarına sahip çıkmak olan yüz bin işçi, daha önce yöneticilerinin yaptıkları uyarılara kulak vermeyenlere

«biz varız» diyorlardı. Tıkanmış kulaklar, hor gördükleri işçi sınıfının devrimci kesiminin bir anda Anayasa hakları ve hürriyetleri için silâhsız ve saldırısız harekete geçebileceklerini gösterdi. Yazar Oktay Akbal'ın belirttiği gibi «16 Haziran yürüyüşü yalnızca «hak arama» direnişidir. Ne bir ihtilâl provası, ne de kızıl bir ayaklanma denemesi... Bunu iddia edenlerin gizli niyeti var, bilinçlenmeyi, uyanmayı, çağdaş uygarlık düzeyine ulusça ulaşmamızı kendi çıkarları bakımından zararlı görüyorlar.»

Zararlı görüyorlar, çünkü Anayasal hakların kullanılmasını istemiyorlardı. Oysa işçiler, Anayasanın korunması için kendilerine düşen görevin bilincindeydiler. Bu yüzbinler Anayasayı, Anayasa ile verilmiş hakları korumayı hukuka, hakka uygun bulunduğu anlayışındaydılar. Bu nedenle de, aykırı bir tasarıya karşı direnme, aslında Anayasal ödev olmaktaydı. DİSK'in ilkelerine sım sıkı sarılan işçiler, siyasi iktidarların verdiği müsaade kadar sendikacılık oyunu oynanmasını kabul etmiyor ve Anayasada yer alan biçimiyle özgür sendikacılık için alnı açık, başı dik, inançlı ve kararlı yürümüştü.

4 Yılın Getirdikleri

DİSK'in kurulduğu 1967 yılından bu güne kadar geçen 4 yıl içinde DİSK nereye gelmiş, iktidar, ne durumlara düşmüş, Türk-İş hangi çıkmazlara girmiş, memlekette hangi ilkeler daha çok yaygınlaşmış ve işçi sınıfı hangi boyutlara ulaşmıştır? Bunu görelim.

İşçilerin ve öbür emekçi sınıf ve tabakaların hızlı bir uyanış ve bilinçlenme süreci içine girmiş olmalarına karşı egemen sınıfların temsilcisi olan iktidar, Türkiye'yi tam bir iktisadi, sosyal ve politik çıkmazın eşiğine getirmiştir. Bu çıkmazdan kurtulmanın yolunu emekçi sınıfları demokratik ve sendika haklarını kısıtlamakta ve giderek yok etmekte, yani Anayasamıza ters düşen bir biçimde arayan iktidar DİSK'i kapamağa yönelmiştir. Bu konuda Türk-İş ve işverenler, iktidarın baş yardımcıları olmuştur. İktidar, bunu gerçekleştirmek için 274 sayılı Sendikalar Kanununu değiştirerek sendikal hayatta yalnız iktidarın koltuğundaki Türk-İş'i egemen kılmak istemesi üzerine Türkiye ve dünya kamu oyu, Tük-İş'in gerçek yüzünü görmüş ve iktidarın dümen suyundaki Türk-İş'in işçiden kopmuşluğunu anlamıştır.

Sendikal haklarının kısıtlandığını ve giderek yok edilme tehlikesi ile karşı karşıya bulunduğunu gören yüzbinin üstündeki işçi ise Türkiye'de, ilk kez, salt ekonomik çıkarları için değil de, demokratik hakları için, 15-16 Haziran 1970 günlerinde genel direnişe geçmiş ve haklılığını dosta düşmana ispat etmiştir.

Bugün artık Türkiye'de gerçek tek bir işçi Konfederasyonu vardır: DISK! İktidar-İşveren-TÜRK-İŞ üçlüsünün baskısına dayanamaz hale gelen işçi sınıfımız DİSK'e kurtarıcı gözü ile bakmakta ve hergün kitle halinde DİSK'e üye sendikalara girmektedirler.

DİSK'in Dedikleri

⊙ İşçi hareketleri dünyanın hiç bir yerinde politikanın dışında düşünüle-

mediği halde, TÜRK-İŞ yöneticileri «partiler üstü politika» denen hayali sloganı ortaya atarak işçi sınıfını oyalama yoluna gitmişlerdir.
DİSK topluluğu bu gerçeği bildiği için, geri bırakılmış Türkiye'de sendikacıların mutlaka ilerici Anayasamızın ilkelerine sahip çıkarak politika yapmaları, kendi partileri içinde görev almaları, kendi partilerinin iktidara gelmesi için mücadele vermeleri gerektiği görüşünü savunmuştur.

Bu görüş gittikçe yaygınlaşmış, pek çok bilim adamı, gazeteci, sendikacı, «partiler üstü politika»nın sömürücü sınıfların ekmeğine yağ sürdüğünü anlamış ve bunları yazmağa, belirtmeğe koyulmuşlardır.
En sonunda TÜRK-İŞ'in son yönetim kurulu toplantısında 4'lü bir muhalefet grubu bu aldatıcı sloganlara karşı çıkmıştır. Artık DİSK ilkeleri, TÜRK-İŞ'in odalarını işgal etmektedir.

⊙ Türkiye'nin bugün içine düştüğü buhrandan kurtulmasının yollarından biri de köklü dönüşümlere gidilmesidir. Dış ticaretin devletleştirilmesi, bankacılığın, sigortacılığın kamulaştırılması, toprak reformunun yapılması bunların arasındadır.

DİSK kurucuları böyle köklü dönüşümlerden yana olduklarını açıklarken, bazı TÜRK-İŞ Yönetim Kurulu üyeleri buna karşı çıkmışlardı. Oysa, bugün, ortanın solundaki bir parti-ki Atatürk tarafından kurulmuştur-aynı ilkeleri savunmak gereğini duymuştur. TÜRK-İŞ'in sorumluları ise, DİSK kurucularından en önemlilerinin de kurucusu olduğu Türkiye İşçi Partisi programındaki bu devrimci ilkeleri savunmakla kitlelere hoş görünmek ihtiyacını duymuşlardır.

⊙ TÜRK-İŞ'in izlediği politikanın tespitinde Amerikanın AID yolu ile yap-

tığı para yardımı etkin olmuş ve TÜRK-İŞ aldığı yardımların bedeli olarak Amerikan emperyalizminin dümen suyuna girmiştir.

Bu yermelerin işçilerce itibar görmesi üzerine TÜRK-İŞ, Amerikan işbirliğinin sembolü olan iki el sıkışma işaretini binasından kaldırmış, ayrıca AID'den açıkca yardım almayacağını da yaymaya başlamıştır. Amerikancı kişi ve örgütlere karşı direnen Üniversite gençliği, TÜRK-İŞ'i de karşısına almıştır.

⊙ TÜRK-İŞ, işçilerden yana olmayan bir politika izlediğinden sözü ve eylemi birbirini tutmamış ve Kongrelerinde çeşitli zamanlarda aldıkları ilke kararları kâğıt üstünde kalmaktan öte gidememiştir.

DİSK kurucuları, buna da dikkati çekerek, TÜRK-İŞ'in işçilerin değil işverenlerin çıkarları doğrultusunda bir politika izlediğini ve bu yüzden alınan ilke kararlarının göz boyamaktan ileri gidemiyeceğini belirtmişlerdi.

DİSK kurucuları işçi parasından başka bir kuruş paranın sendika kasalarında yeri olmadığına inandıklarından TÜRK-İŞ yöneticilerini bu bakımdan da şiddetle eleştirmişlerdi.

Şimdi ise, Kızılcahamam'da yapılan TÜRK-İŞ toplantısında Yönetim Kurulu'na sunulan 200 sayfalık «4'ler raporu» aynı eleştirileri ağır bir suçlama dili ile yöneticilere çevirmiştir. DİSK'in görüşlerindeki doğruluk, böylece bu, işçinin güvenini yitiren örgütün duvarlarını çatlatmıştır. Hatta o kadar ki, bazı yöneticiler için iddia edilen «işçiyi para ile işverene ve Amerikalılara satma» suçlamalarını sükûtla geçirenlerin haya damarlarını çatladığı sanısını uyandırmıştır. Birbirlerince suçlananların aynı örgütün aynı organında beraber çalışabilmeleri ise

DİSK'inı ımadığı bir tutumdur.

DİSK'in İnancı

İşçi sınıfının ideolojisi Sosyalizm'dir. Bu nedenle sendikalar, bir yandan ekonomik mücadeleyi sürdürürken, öte yandan da işçi sınıfını kendi ideolojisine sahip çıkaracak eğitimi yapmak zorundadırlar.

Buna inanan DİSK topluluğu, Türk-Iş yöneticilerinin sosyalizme iftiralar atmak suretiyle geniş kitleleri şartlandırmalarına karşı çıkmış ve işçilerimizin bu şartlardan arındırılmaları gerektiğini belirtmişlerdir.

Kısacası, DİSK topluluğu Türk-İş'in, Amerikan AID yardımının da etkisiyle, tutuculuktan kurtulamıyacağına, devrimci bir eyleme giremiyeceğine inandıkları için DİSK'i kurmuşlar işçi sınıfını öz örgütüne kavuşturmuşlardır.

14 Ocak 1971 günü Kızılcahamam'da başlayan ve 5 gün süren son Türk-İş Yönetim Kurulu toplantısı, bu toplantıya sunulan ve «Ortak Reform Yolları Üzerinde Eleştiriler ve Araştırmalar» adını taşıyan 4 sendikacı tarafından hazırlanmış rapor, bundan 4 yıl önce DİSK kurucularının söylediklerinin ne kadar doğru olduğunu şüpheye meydan vermeyecek bir biçimde doğrulamıştır.

«Dörtlerin muhtırası» diye anılan raporda öne sürülen görüşler ve bu raporla ilgili olarak Türk-İş Yönetim Kurulunda yapılan tartışmalar bir kez daha şu gerçekleri aydınlığa kavuşturmuştur:

1 — Türk-İş Yöneticilerinin işçi sınıfını oyalamak için artaya attığı «partiler üstü politika» tam anlamı ile iflâs etmiştir.

2 — Türk-İş'in işçilerin çıkarını koruyamaz hale gelmesinde Amerikan devletinden AID kanalı ile para yardımı görmesinin etkisi çok büyük olmuştur.

3 — İşçi sınıfının ideolojisi Sosyalizmdir.

SONUÇ

DİSK ilk kurulduğu günden itibaren, işçilerin ekonomik ve sosyal haklarını elde ederken tamamen işçi sınıfının çıkarını gözetmiş ve varılan anlaşmaları işçiler kabul ettiği takdirde onaylamıştır. Bir kısım işverenler ise kanunların boşluklarından yararlanarak, Anayasadaki hakları, partizan iktidarın bir kısım partizan memurları aracılığı ile yok etmeye çalışıyorlardı. İşte böyle anlarda, DİSK ve ona üye sendikalar, işçilerin bir çok işyerlerindeki haklarını elde etmek konusunda yeni yollar ve yeni direnişler denediler, Böylece işçi sınıfımız ekonomik ve sosyal mücadelelerinde yeni boyutlara ulaştı.

Bu gelişmeler sonucu, Türk-İş'in aldatılmış tabanı içinden gerçekleri görenler DİSK'e kitleler halinde akın etmeye başladılar. Bu kez Türk-İş, kayan tabanını durdurmak için uydurma vesileler icat edip, uydurma grev ve başka eylemlerle göz boyamaya kalktı.

Ama İşçi sınıfımız 15-16 Haziran eylemleriyle Türkiye İşçi sınıfı tarihine yeni bir destan armağan ettikten sonra, Türk-İş, bu kez, kaynayan kendi varlığında yönetimi elden kaçırmak tehlikesi ile karşı karşıya kalmıştır.

DİSK ise, Türkiye'nin geri kalmışlıktan, içine düştüğü emperyalizm ağından, tüm haksızlıklardan kurtulabilmesinin tek öncü, devrimci gücü olmuştur.

DİSK, «Türkiye adam olmaz» diyenlerin bile tek umudu olma şerefine ermiştir.

DİSK, insanlık onuru ile özgürce yaşamak için gözünü budaktan esir-

gemeyenlerin örgütüdür. En kıdemli üyesi ile en yeni üyesi, en baştaki sorumlusu ile tezgahı başındaki en genç işçisi bir arada karar veren bir dayanışma kalesidir. Ne zeptedilir, ne içinden fethedilir. DİSK, Anayasaya inanmış, demokrasinin gerçekleşmesinden yana sosyalizme doğru ilerleyenlerin kanuna dayanan devrimci gücüdür.